

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ÖTÖDIK SZEKCIÓ

M.D.A. ÉS MÁSONK KONTRA MAGYARORSZÁG ÜGY

(16217/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2024. december 19.

Az ítélet végleges, de szerkesztői változtatás alá eshet.

Az M.D.A. és mások kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Ötödik Szekció) Tanácsként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Stéphanie Mourou-Vikström, *elnök*,

Gilberto Felici,

Kateřina Šimáčková, *bírák*

és Sophie Piquet, a *Szekció megbízott hivatalvezető helyettese*

Figyelemmel:

a Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján a mellékletben felsorolt, a Magyar Helsinki Bizottság jogi főmunkatársa, G. Matevžič által képviselt hat afgán állampolgár („a kérelmezők”) által a Bírósághoz 2019. március 26-án benyújtott 16217/19. sz. kérelemre;

azon döntésre, hogy a kérelem kerüljön közlésre a magyar kormány („a Kormány”) felé, amelyet képviselője, Tallódi Z. képviselt az Igazságügyi Minisztériumból;

a felek észrevételeire;

2024. november 28-án tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. A kérelmezők egy hatgyermekes család. Az első és a második kérelmező (az apa és az anya) Afganisztánból származik. Gyermekük (a harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kérelmező) Iránban születtek.

2. A család 2016-ban elmenekült Iránból. Több országon keresztül utazva 2019. január 9-én érkeztek a magyarországi röszkei tranzitónába, ahol menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be. Ugyanezen a napon a menekültügyi hatóság a menekültügyi eljárás lefolytatásáig a kérelmezők röszkei tranzitónában történő elhelyezését rendelte el.

3. 2019. február 12-én a menekültügyi hatóság a kérelmezők menedékjog iránti kérelmét elfogadhatatlanság miatt elutasította, és elrendelte a kérelmezők kiutasítását Magyarországról.

4. A kérelmezők a határozat bírósági felülvizsgálatát kérték. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. február 27-én elutasította az elfogadhatatlansági határozatra vonatkozó kérelmet. Egyúttal 2019. február 6-i hatállyal hatályon kívül helyezte a kérelmezők tranzitónában történő elhelyezéséről szóló hatósági határozatot. A bíróság megállapította, hogy ezen időponttól kezdődően a kérelmezők elhelyezése jogellenes volt, mivel annak tartama túllépte a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) 43. cikkének (2) bekezdésében engedélyezett négyhetes időtartamot.

5. 2019. március 26-án a kérelmezők a Bíróság eljárási szabályzatának 39. cikke alapján sürgős ideiglenes intézkedés meghozatalát kérték a Bíróságtól. Ugyanezen a napon a Bíróság jelezte a Kormánynak, hogy a kiskorúak jelenlétére figyelemmel tegyen meg minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a család elhelyezésére szolgáló környezet megfeleljen az Egyezmény 3. cikkében foglalt követelményeknek.

6. A kérelmezők kiutasításáról szóló menekültügyi hatósági határozat jogerőre emelkedése után az idegenrendészeti hatóság idegenrendészeti eljárást indított a kérelmezők Szerbiába történő visszatérése érdekében. A 2019. március 28-án kelt határozat szerint a kérelmezők kijelölt tartózkodási helye továbbra is a röszkei tranzitóna maradt, de a tranzitóna idegenrendészeti (kitoloncolási) szektorába helyezték át őket. Elhelyezésük a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló törvény) 62. § (1) bekezdés f) pontja és 62. § (3a) bekezdése alapján került elrendelésre.

7. A kérelmezők azt állították, hogy az első és a második kérelmező március 28-án este semmit nem kapott enni. Másnap a kérelmezők a Bíróság eljárási szabályzatának 39. szabálya alapján kérelmet nyújtottak be a Bírósághoz, annak jelzését kérve a Bíróságtól a magyar Kormány felé, hogy tranzitciónás tartózkodásuk alatt a hatóságoknak ételt kell biztosítaniuk a részükre. Az első és a második kérelmező aznap estétől kezdve ismét kapott ételt a hatóságoktól. Április 1-jén a Bíróság jelezte a Kormánynak a kérelmezők által kért intézkedést.

8. A kérelmezők 2019. május 7-ig maradtak a tranzitciónában, amikor a magyar hatóságok kitoloncolták őket Szerbiába.

9. A jelen ügyben a kérelmezők azon körülményeket panaszolták, amelyek között a tranzitciónában tartották őket, és ebben a vonatkozásban a hatékony jogorvoslat hiányát is panaszolták. Az Egyezmény önállóan, valamint a 13. cikkel együtt olvasott 3. és 8. cikkére hivatkoztak. Az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. bekezdése alapján tranzitciónába zárásukat is panaszolták. Végül, az Egyezmény 34. cikke alapján azt panaszolták, hogy a Kormány nem hozott intézkedéseket a Bíróság által az eljárási szabályzat 39. szabálya alapján 2019. március 26-án tett jelzés nyomán.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

10. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja szerinti értelemben, és más okból sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

11. A menedékkérők bezárására és életkörülményeire vonatkozó általános elveket a *Khlaifia és mások kontra Olaszország* (*Khlaifia and Others v. Italy*, [GC], no. 16483/12, §§ 158-69, 15 December 2016), a kiskorúak bezárására vonatkozó általános elveket pedig az *S.F. és mások kontra Bulgária* (*S.F. and Others v. Bulgaria*, no. 8138/16, §§ 78-83, 7 December 2017), az *M.H. és mások kontra Horvátország* (*M.H. and Others v. Croatia*, nos. 15670/18, 43115/18, §§ 183-186, 18 November 2021), valamint az *R.R. és mások* (36037/17. sz., 49. pont, 2021. március 2.) ügyben hozott ítéletek összegzik.

12. A fent hivatkozott *R.R. és mások kontra Magyarország* ügyben (52., valamint 60-64. pontok) a Bíróság már vizsgálta a röszei tranzitcióna fizikai körülményeit, a felnőttek és a gyermekek számára fenntartott létesítmények alkalmasságát, és az egészségügyi szolgáltatások elérhetőségét a szóban forgó időszakban. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy ezek a körülmények nem feltétlenül érik el a 3. cikk alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt abban az esetben, ha a bezárás rövid ideig tart, azonban hosszabb időtartam esetén a körülmények ismétlődése és halmozódása szükségszerűen káros következményekkel jár a nekik kitett személyekre nézve (uo. 64. pont). A Bíróság ezzel kapcsolatban többször kimondta, hogy az Egyezmény 3. cikkének alkalmazhatósága szempontjából az időmúlásnak elsődleges jelentősége van (uo. 64. pont, és lásd még a fent hivatkozott *M.H. and Others*, § 199).

13. A harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kérelmező vonatkozásában – akik a releváns időszakban tizenhét, tizenhárom, hat-, illetve négyévesek voltak – a jelen ügy hasonló az *R.R. és mások* ügghöz. Abban az ügyben a Bíróság a 3. cikk megsértését állapította meg azon körülmények miatt, amelyeknek a kérelmező gyermekek közel négy hónapos tartózkodásuk során ki voltak téve a röszei tranzitciónában (lásd a fent hivatkozott *R.R. és mások* ügy 58-60., valamint 63-65. pontjait). A jelen ügyben, amelyben a négy kiskorú kérelmező ugyanannyi ideig tartózkodott a röszei tranzitciónában, mint az *R.R. és mások* ügyben érintett kiskorú kérelmezők, a Bíróság nem lát okot ellenkező álláspont kialakítására, és arra a következtetésre jut, hogy ebben a vonatkozásban megsértették a 3. cikket.

14. A Bíróság megjegyzi továbbá, hogy a szülők állítása szerint a hatóságok 2019. március 28-tól 2019. március 29. estig nem adtak nekik enni. A Kormány ellentmondásos nyilatkozatokat tett azzal kapcsolatosan, hogy az élelem megtagadása csak az első kérelmezőt vagy mindkét kérelmezőt érintette-e. Azt azonban megerősítette a Kormány, hogy az élelem megtagadása a 2019. március 28-i ebédidő és a 2019. március 29-i vacsoraidő közötti időszakra vonatkozott. A Kormány azzal érvelt, hogy a tranzitzoneban vásárlási lehetőségek álltak rendelkezésre, és a kérelmezők saját költségükön beszerezhetek élelmiszert. Az *R.R. és mások* ügyben a Bíróság megállapította a 3. cikk megsértését a kérelmező apa tekintetében, akinek a hatóságok heteken keresztül nem adtak enni, megjegyezve, hogy a Kormány (a jelen ügyben előterjesztett érvekhez hasonló) érvei nem változtattak azon a tényen, hogy a hazai hatóságok annak ellenére nem biztosítottak a kérelmező részére ételt, hogy a tranzitzoneban a kérelmező függőségi állapotban élt (57. pont). Hasonlóképpen, az *S.A.B. és S.A.R. kontra Magyarország* ügyben ([tanácsi ítélet], 17089/19. sz., 17. pont, 2023. november 30.) három napig tartó, az *A.P. kontra Magyarország* ügyben ([tanácsi ítélet], 18581/19. sz., 14. pont, 2024. október 3.) pedig csaknem két napig tartó élelemmegvonás miatt állapította meg a Bíróság a 3. cikk megsértését. A jelen ügyben a Bíróság úgy véli: azáltal, hogy az első és a második kérelmezőnek több mint huszonnégy órán keresztül nem adtak enni (vö. a fent hivatkozott *S.F. and Others v. Bulgaria*, § 87), a hatóságok nem vették kellően figyelembe azt a függőségi állapotot, amelyben a kérelmezők ezen időszakban éltek (lásd a fent hivatkozott *R.R. és mások*, 57. pont), és olyan bánásmód alá vetették a kérelmezőket, amely meghaladja az Egyezmény 3. cikkének alkalmazásához szükséges súlyossági küszöböt (uo.).

15. Következésképpen, az első és a második kérelmező vonatkozásában az élelem megtagadásával megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 5. CIKKE 1. ÉS 4. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

16. A Kormány úgy érvelt, hogy a kérelmezők menekültügyi eljárás és idegenrendészeti eljárás alatti tranzitzoneban tartózkodása nem minősült szabadságtól megfosztásnak.

17. A kérelmezők menekültügyi eljárás alatti tranzitzone elhelyezését illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmezők azon panasza, hogy az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. bekezdését megsértve zárták őket tranzitzoneba, hasonló az *R.R. és mások* ügyben vizsgált panaszhoz. Abban az ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezők közel négy hónapos tranzitzoneban tartózkodása *de facto* szabadságtól megfosztásnak minősült (74-83. pontok). Az összes körülményt figyelembe véve a Bíróság nem gondolja, hogy a jelen ügy eltérő következtetés levonását indokolná.

18. A kérelmezők idegenrendészeti eljárás alatti tranzitzone elhelyezését illetően a Bíróság megjegyzi, hogy az a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló törvény 62. § (1) bekezdés f) pontján és 62. § (3a) bekezdésén alapult. A 62. § (1) bekezdés f) pontja szerint az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgár kijelölt helyen való tartózkodását rendelheti el, ha a harmadik országbeli állampolgár kiutasítás hatálya alatt áll, és a megélhetéséhez szükséges anyagi és lakhatási feltételekkel nem rendelkezik. A 62. § (3a) bekezdése szerint tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben kötelező tartózkodási helyet tranzitzoneban is ki lehet jelölni. Így a kérelmezők idegenrendészeti eljárás alatti tranzitzone elhelyezése más célt szolgált és más jogszabályi rendelkezésen alapult, mint a menedékjogi eljárás alatti tranzitzone elhelyezésük. Az Egyezmény 5. cikkének alkalmazhatósága szempontjából azonban a kérelmezők őrizete a releváns aspektusok tekintetében hasonló volt az *R.R. és mások* ügy kérelmezőinek menekültügyi őrizetéhez. Arra figyelemmel, hogy a kérelmezőket kiutasítási határozat végrehajtása során rendőrök kísérték át az idegenrendészeti szektorba; hogy nem léteztek a

bezárásuk maximális időtartamát meghatározó hazai jogi rendelkezések; valamint tartózkodásuk túlzottan hosszú tartamára (négy hónap) és őrizetben tartásuk körülményeire tekintettel a Bíróság úgy véli, hogy a tranzitória idegenrendészeti szektorában a kérelmezőket – a hazai jog szerinti minősítéstől függetlenül – az 5. cikk szerinti értelemben megfosztották szabadságuktól (vö. a fent hivatkozott *R.R. és mások* ügy 83. pontjával). Ezért az 5. cikk 1. bekezdése alkalmazandó.

19. Így a kérelem ezen részét, amely nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és más okból sem elfogadhatatlan, elfogadhatónak kell nyilvánítani.

20. A kérelmezők menekültügyi eljárás alatti tranzitória elhelyezését illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. február 27-i megállapítása szerint 2019. február 6-tól a kérelmezők őrizetben tartása jogellenes volt (lásd a fenti 4. pontot) (mutatis mutandis, *X.Y. kontra Magyarország*, 43888/08. sz. ügy, 28-29. pontok, 2013. március 19.). Ezért őrizetük ezen időszakára nem „törvényben meghatározott eljárás útján” került sor.

21. Ami a kérelmezők idegenrendészeti eljárás alatti tranzitória elhelyezését illeti, noha a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló törvény 62. § (1) bekezdés f) pontja és 62. § (3a) bekezdése alapján meghozott elhelyezési határozat a kérelmezők *de facto* őrizetét eredményezte (lásd a fenti 18. pontot), e rendelkezések nem nyújtottak elegendő garanciát az önkénnyel szemben. A tranzitória kötelező tartózkodási helykénti kijelölésével a kérelmezők *de facto* őrizete őrizetbe vételt elrendelő alakszerű és indokolással ellátott határozat nélkül, és – az elhelyezés hosszát korlátozó rendelkezés hiányában – határozatlan időre jöhetett létre (lásd *Louled Massoud v. Malta*, no. 24340/08, § 71, 27 July 2010; menekültügyi eljárás alatti tranzitória őrizetben tartás vonatkozásában pedig lásd a fent hivatkozott *R.R. és mások* ügy 88-90. pontjait). Továbbá, az elhelyezési határozat bírósági felülvizsgálatát illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a bíróság előtt csak az érintett személy jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatásnyújtási kötelezettség betartásának az elhelyezést elrendelő hatóság általi elmulasztását lehetett megtámadni, a határozat érdemi részét nem. Következésképpen, a hazai jog nem biztosította a kérelmezők számára azt a lehetőséget, hogy őrizetben tartásuk jogszerűségét és időtartamát megtámadják (lásd a fent hivatkozott *Louled Massoud*, § 71), és ilyen módon nem biztosított a kérelmezők számára hatékony garanciákat az önkénnyel szemben.

22. E megfontolások elegendők a Bíróság számára azon következtetés levonásához, hogy a kérelmezők menekültügyi eljárás és idegenrendészeti eljárás alatti tranzitória tartózkodása tekintetében megsértették az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. bekezdését.

III. A TÖBBI PANASZ

23. A kérelmezők a 3. és a 8. cikkel együtt olvasott 8. és 13. cikk alapján őrizetben tartásuk körülményeit és azzal kapcsolatosan a hatékony jogorvoslat hiányát is panaszolták. A 34. cikk alapján is nyújtottak be panaszokat (lásd a fenti 9. pontot). Az ügy tényállására, a felek előterjesztéseire és a Bíróság fenti megállapításaira figyelemmel a Bíróság úgy véli, hogy az ügyben felmerült főbb jogi kérdésekkel foglalkozott, és a fennmaradt panaszokat nem szükséges megvizsgálni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu v. Romania* [GC], no. 47848/08, § 156, ECHR 2014).

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

24. A kérelmezők együttesen 15 000 eurót követeltek nem vagyoni kártérítésként. A Bíróság előtti eljárás költségeivel kapcsolatosan nem terjesztettek elő igényt.

25. A Kormány túlzottnak találta a kérelmezők követelését.

26. A jelen ügy körülményeire figyelemmel, méltányos mérlegelés alapján a Bíróság a kérelmezők részére együttesen 10 000 eurót, plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét ítéli meg nem vagyoni kártérítésként.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az Egyezmény 3. cikke, valamint az 5. cikk 1. és 4. bekezdése alapján előterjesztett panaszokat elfogadhatónak *nyilvánítja*;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkét megsértették;

3. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. bekezdését megsértették;

4. *Megállapítja*, hogy a még fennmaradt panaszok elfogadhatóságát és érdemét nem szükséges megvizsgálni;

5. *Megállapítja*:

(a) hogy az alperes államnak három hónapon belül nem vagyoni kártérítésként 10 000 (tízezer eurót), plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét kell kifizetnie együttesen a kérelmezők részére az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

6. A kérelmezők igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2024. december 19-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Sophie Piquet,
megbízott hivatalvezető helyettes

Stéphanie Mourou-Vikström
Elnök

MELLÉKLET

A kérelmezők listája

Sorszám	Kérelmező neve	Születési év	Tartózkodási hely
1.	M.D.A.	1978	Németország
2.	S.A.	1988	Németország
3.	M.A.A.	2002	Németország
4.	R.A.	2006	Németország
5.	M.A.	2013	Németország
6.	A.A.A.	2015	Németország